

ikke, at man paa Forhaand kunde vente, at Forslaget maatte betyde nogen virkelig Indsats i den foreliggende Situation — det var jo paa Forhaand givet, at et Forslag formet som dette var sikkert paa Forkastelse i dette Ting.

Jeg for min Del mener — og mit Parti mener det og har givet det Udtryk gennem hele vort Arbejde i den forløbne Samling —, at den rette Vej til at gøre Resultatet af den Bevægelse, der har været i Landet og paa Tinge, saa taalelig for Smaafolk som muligt, vilde have været at gaa ind i en ganske rolig og saglig Forhandling om hvert enkelt Lovforslag. Den ærede Ordfører for Venstre sagde nu om den sociale Lovgivning, her er Tale om, at Venstre vilde skamme sig, hvis det, der her foregik, betød et virkeligt Tilbageskridt i denne Lovgivning. Mit Indtryk er jo, at hvis dette er Opfattelsen indenfor Venstre, kunde Partiet have Brug for den Skamfølelse, den ærede Ordfører talte om. Det staar for os, som om disse Forslag i hele deres ensidige Karakter er et Brud paa Linien i den sociale Lovgivning, saaledes som denne gennem mange Aars fælles Arbejde er bygget op herhjemme, og derfor har vi bestræbt os for at faa fjernet de Dele af Forslagene, som betyder et saadant Brud paa foregaaende Tiaars Arbejde. I nogen Grad har det konservative Folkeparti medvirket dertil; de Forslag, der kan vente Vedtagelse i begge Ting, er ved det konservative Folkepartis Indsats blevet af en humanere Karakter, end de vilde have været, hvis den højtærede Regering og dens Parti alene havde præget dem. Men som Forslagene nu er, anser vi dem vedblivende for at være af en saadan Karakter, at vi ikke kan give dem vor Tilslutning.

Vi har givet dette Udtryk ved hvert Lovforslags Behandling, hvor det var Tilfældet. Der har været Forslag, som vi kunde give vor Tilslutning, med andre har det modsatte været Tilfældet; men under Udvalgsforhandlingerne og under Forhandlingerne her i Tinget har vi stræbt efter at give Lovforslagene en taalelig Karakter. Jeg føler mig overbevist om, at for Smaafolk i Danmark vilde Tilværelsen i de nærmeste Aar have været blidere, hvis man fra Socialdemokratiets Side var gaaet ind i en Politik af samme Karakter som den, vi har fulgt. Det er saaledes, at vor Politik og vore Bestræbelser i den Henseende ikke har mødt noget villigt Øre hos de to Partier, der har Flertal her i Tinget, men jeg har dog det Indtryk, at hvis det ikke havde været et enkelt af de Partier, der staar til

venstre her i Tinget, som havde ført denne Politik; men hvis ogsaa Socialdemokratiet havde deltaget i den, vilde det have været meget vanskeligere for den højtærede Regering og de to Partier, der i højere eller mindre Grad har været den følgagtig, at gennemføre en Lovgivning af den Karakter, som Tilfældet har været.

Jeg beklager derfor, at dette ikke er sket, og jeg tror ikke, det hjælper paa Stillingen, at man nu stiller denne Paastand paa Overgang til Dagsordenen, som Socialdemokratiet har stillet i Dag. Jeg mener overhovedet ikke, at det under de nuværende usikre parlamentariske Forhold er den rette Vej, hver Gang der opstaar en parlamentarisk Vanskelighed, da at kalde paa en Afgørelse gennem Valg, uanset hvorvidt Valget overhovedet kan bringe en Afgørelse, der kan skabe et rimeligt Grundlag for den følgende Tids Arbejde.

Jeg forfægtede den Opfattelse under Valgkampen sidste Efteraar, at et Valg bør være en Appel til Vælgerne i en Situation, hvor der er nogen politisk Mulighed for, at det kan skabe et nyt regeringsdygtigt Grundlag, en Politik, i hvilken der er virkelig Bærekraft. Som Stillingen laa i Efteraaret, kunde den daværende Regering ikke vente at opnaa noget saadant ved en saa forøget Tilslutning til sin Politik, at denne kunde føres videre, forudsat at den beholdt samme Karakter, som den havde haft i den sidste Tid forud for Valget. Man kunde heller ikke vente, at der skulde skabes et virkeligt arbejdsdygtigt Flertal og en Regering med Betingelser for en tilfredsstillende Ledelse, ved at Flertallet skiftede saaledes, som det skiftede.

De 5—6 Maaneder, der er gaaet siden da, bærer det fuldgyldigste Vidnesbyrd, der overhovedet kan tilvejebringes, derom. Jeg tror, at langt udoer de Partier, som i de fleste Spørgsmaal har staaet Regeringen imod, føles og forstaas dette i Dag. Men lige saa lidt som der saaledes i Efteraaret gennem en Appel kunde tilvejebringes et tilfredsstillende politisk Grundlag, lige saa lidt kan jeg se, at der er Betingelser derfor nu.

Hvis den højtærede Regering paa en eller anden afgørende Lov kom i et saadant Mindretal, at den ansaa det for nødvendigt at gøre dette til Kabinetsspørgsmaal, er jeg fuldkommen enig med den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti i, at da vilde den nuværende Regering ikke have parlamentarisk Grundlag for en Appel til Vælgerne, førend alle Muligheder for Prøvelse af Situationen med det Formaal